

Verdiepingsdocument

Economisch

Wat is het verschil tussen China's elite en de arme burgers?

Zaakvakverdieping Aardrijkskunde – China

Robbin Slingerland en Mirjam Aalewijnse

Wat is het verschil tussen China's elite en de arme burger?

- 1. Waar komen de verschillen tussen de rijke en de arme bevolking vandaan?**
- 2. Hoe ziet het leven er bij de rijke bevolking uit en wat is hun plaats in het land?**
- 3. Hoe ziet het leven er bij de arme bevolking uit en wat is hun plaats in het land?**
- 4. Komt er verandering in de verschillen tussen rijk en arm?**

Deelvraag 1

Waar komen de verschillen tussen de rijke en de arme bevolking vandaan?

Keizerrijk

China is een groot land waarin verschillende bevolkingsgroepen wonen. Vroeger verlegden de grenzen zich constant door veroveringen en heroveringen van het Chinese Rijk. De tegen elkaar strijdende staten in China herenigden zich in 221 voor Christus, toen de Tj'in vorst zijn vijanden versloeg. Hij benoemde zichzelf tot de Eerste Keizer Hwang-ti van de Tj'in dynastie. Na een paar jaar werd hij van zijn troon gestoten en sindsdien is iedere periode in de Chinese geschiedenis genoemd naar de op dat moment heersende familie. De macht van de daaropvolgende Chinese keizers reikte ver en vanuit heel Azië kregen ze schatten. Ook lokte hun rijkdom ambachtslieden aan. Vroege Chinese staten ontwikkelden al snel hun eigen valuta. Dit is gebeurd in 2100 voor Christus tot 221 voor Christus. Onder het bewind van de Eerste keizer werden munten over heel China gestandaardiseerd. (221 voor Christus tot 207 voor Christus).

Klassenstelsel rijke burgers

De Chinese maatschappij kende een strak klassenstelsel. Hierin was de keizer aan de top en de gewone boeren onderaan. Van het oude China is vooral veel bekend van de rijke bevolking. De informatie die we nu hebben komt uit de oude steden, uit bewaarde documenten en uit graven waarin voorwerpen zijn gevonden. De adel in het oude China had vijf rangen. Dit waren, op volgorde van belangrijkheid: de Gong, de Hou, de Bo, de Zi en de Nan. Als je vader zo'n rang had was die erfelijk op de zoon. Maar als je als familie niets deed om die rang te behouden, daalde je per generatie een rang naar beneden. Op den duur was je dan gelijk aan een gewone burger. De rijken hadden altijd dure kleding van zijde en hadden dure maaltijden.

Gewone burgers

De gewone burgers hadden vaak hun handen vol aan lichamelijke arbeid. De gewone burgers waren meestal arm en ze werden gedwongen om als arbeiders, bouwvakkers en boeren voor de rijken te werken. Als er oorlog was moesten de boeren meehelpen in het leger of voor materialen en voedsel zorgen. Een boerenfamilie was dus afhankelijk van degenen in hun familie die kon werken. Bejaarden en kinderen in de familie waren dus eigenlijk een last. Toch werd er goed voor de ouderen gezorgd. Dat gebeurde uit respect. Ook na hun dood werden ze nog vereerd omdat de bevolking dacht dat zij nog voor hen zouden bidden. De kinderen werden ook zo opgevoed dat ze later de kost konden verdienen. Boeren bezaten vaak geen eigen land. Ze werkten voor landheren die hen konden straffen als ze niet genoeg opbrachten of niet hard genoeg werkten. Ze hadden geen kans om extra geld te verdienen. Zij liepen vaak in losse kleren van hennep. De boeren die wel geld hadden gebruikten een os om hun land te bewerken. Boeren die dat niet hadden moesten het met de hand doen. De omstandigheden waren niet goed. Vaak was er honger en er heersten ziektes.

Woonplaats

De Chinezen geloofden dat de plaats waar hun huis staat belangrijk is voor het lot dat de bewoner treft. Als je genoeg geld had zorgde je er dus voor dat de kwade geesten en zware winden afgeweerd werden. De meeste rijke families van adel woonden ook op het platteland, omdat dat rustig is. Het onheil van iemand om je heen, kon jou namelijk ook ramspoed brengen. In de stad wonen moest ten strengste vermeden worden. Toch woonden er ook mensen in de stad. De armere mensen die daar woonden deelden het onheil en de tegenslag van hun burens. Arme families woonden vaak onder één dak. Soms deelden ze hun huis zelfs nog met hun vee. De arme mensen die aan zee woonden werden vaak visser. Dit was ook een gevaarlijk beroep want er waren veel aanvallen van piraten. Daarom bleven ze altijd dicht bij de kust.

Deelvraag 2

Hoe ziet het leven er bij de rijke bevolking uit en wat is hun plaats in het land?

Yangtzedelta

De delta van de rivier de Yangtze is een van de meest welvarende plekken in China. Vooral de haven van Shanghai is heel welvend. Dit stuk deel van China wordt ook nog steeds uitgebreid.

Chinese Dream

De uitbreiding van de grote steden heeft te maken met de droom die de bevolking in China heeft, de Chinese Dream. Dit betekent dat je succesvol en rijk moet worden in een stad. Dit is ook het denkbeeld van president Xi Jinping. 'Grijp nu je kansen. Koste wat het kost!' Daarom komen er ook veel mensen naar de grote steden. Die mensen moeten onder aan de ladder beginnen. En om succesvol te worden moet je je gaan specialiseren. Want alleen als je gespecialiseerd bent heb je kans om veel geld te verdienen. Daarom wonen ook de meeste rijke mensen in de grote steden. Elk jaar komen er ongeveer 1 miljoen nieuwe miljonairs bij. Iedereen die nu rijk is, is dat pas sinds kort. Er is geen oud geld. Veel rijke mensen waren gelukszoekers. Door het harde werken, een goed stel hersens, een imago en een ideaal uiterlijk heb je de meeste kans van slagen. Ook om dat uiterlijk laten veel Chinese vrouwen zich opereren als ze daar geld voor hebben.

Om rijk te worden moet je je wel in de goede omgeving bevinden. Daarom komen er veel mensen van het platteland vandaan. Zij trekken naar de grote steden om succesvol te worden. In de stad kunnen zij hun droom verwezenlijken. Sommigen komen er ook om geld te verdienen voor hun familie. Zij trekken later weer terug. Maar dat is maar een klein deel van alle mensen die naar de stad komen.

Rijke kinderen

Doordat de ouders in de steden veel werken zijn de kinderen van die ouders vaak alleen. Zij hebben een eenzame jeugd gehad, zij waren namelijk enigst kind, en zoeken daar nu een uitweg in om toch aandacht te krijgen. Het krijgen van geld is geen probleem. De ouders zijn toch rijk genoeg en daarom hoeven ze zich niet druk te maken over werk. Xi Jinping vindt dat hier iets aan gedaan moet worden. Een kind moet niet alles kunnen krijgen wat maar in de gedachten opkomt.

Economische groei

De laatste jaren maakt China een grote economische groei door. Er zijn vier economische gebieden aangewezen waar bedrijven gezamenlijke ondernemingen kunnen opstarten. Deze gebieden liggen aan de kust en vlak bij Hongkong. Dit gebied zou dienen als een tussenstad tussen China en Hongkong.

Deelvraag 3

Hoe ziet het leven er bij de arme bevolking uit en wat is hun plaats in het land?

Alle rekeningen, of het nu voor gas, licht, water, internet of telefoon is, moeten vooraf betaald worden. Voor gas, licht en elektra zijn er chipkaartjes die je bij de bank kan opwaarderen. De arme bevolking kan dit vaak niet betalen en moet daarom zelf voor licht, water en warmte zorgen. Veel Chinese vrouwen willen liever met een westerse man trouwen. Dit biedt financiële zekerheid, tijd voor jezelf en de opvoeding van je kind en een goede opleiding voor je kind. Ook veranderen Chinezen naam in een naam die meer westers klinkt, aangezien dit meer aanzicht heeft.

Migrantenarbeiders

Dit is met name de arme bevolking. Ze wonen aan de rand van grote steden, bijvoorbeeld in Xiaoxinzhuang. De inwoners zijn geëmigreerd van het platteland naar Peking. Ze hebben dan werk als bouwvakker en straatventers of zijn werkeloos. Ze wonen in verwaarloosde barakken tussen het puin

van afgebroken woonblokken en in bouwputten van toekomstige nieuwbouwwijken. Zulke 'dorpjes' zijn migrantendorpen. In Xiaoxinzhuang staat een klein, illegaal schooltje dat verwarmd wordt door slechts één kolenkacheltje. De kinderen die geld meekrijgen van hun ouders kunnen zich de 'luxe' veroorloven van een lunch, bestaande uit slechts een klein bakje rijst. Er zijn voorbeelden bekend waarbij de gemeentelijke autoriteiten mensen van hun land zet. Vaak vertrekken ze dan naar de grote steden, in de hoop om daar werk te vinden. In de metropool Peking wonen al 4 miljoen migrantenarbeiders. Ze doen zwaar, vuil en onderbetaald werk en hebben geen recht op sociale voorzieningen. Ook kunnen ze bijvoorbeeld een dokter niet betalen. Tot voor kort waren deze boerenmigranten 'vogelvrij', want ze hadden geen toestemming gekregen van de overheid om naar de stad te komen. Het systeem in China werkt namelijk als volgt: als je op het platteland wordt geboren en daar geregistreerd staat, dan zal je nooit een registratiebewijs voor de stad (een *hukou*) krijgen. De politie zou deze mensen dan ieder moment kunnen oppakken en terugsturen naar het platteland. In 2004 is deze portatiewet afgeschaft en worden boerenmigranten officieel getolereerd door stadsautoriteiten als goedkope arbeidskrachten. In Peking ging het stadsbestuur nog een stap verder. Ze zeiden dat de kinderen van deze migranten (zo'n 370.000 kinderen!) toegang zouden krijgen tot openbaar onderwijs en zouden deze kinderen een beter bestaan dan hun ouders krijgen. De realiteit is echter anders. De kans is groot dat deze kinderen over een paar jaar helemaal geen onderwijs meer kunnen volgen, want er zijn namelijk te weinig openbare scholen in Peking die in staat of bereid zijn op te vangen. Daarnaast kunnen de ouders ook hun kind niet naar de dure scholen sturen. Het stadsbestuur zette door en kondigde aan dat ze 220 illegale migrantenscholen gingen sluiten, aangezien deze niet meer nodig waren omdat de migrantenkinderen nu naar openbare scholen konden. Dit recht bestaat jammer genoeg alleen op papier. 8 euro per maand is voor deze migrantenarbeiders te veel. Een migrantenschool kan wel gelegaliseerd worden als de school beschikt over een kapitaal van 100.000 dollar. Dit kunnen de migranten in bijvoorbeeld Xiaoxinzhuang nooit opbrengen. De sluiting van hun illegale school zou daarom ook een ramp zijn. Hij draait op vrijwilligers met een minimum aan middelen. Het lesmateriaal en het beetje salaris dat de docenten krijgen wordt betaald met het schoolgeld van de ouders en giften van familie en kennissen. Veel openbare scholen nemen de laatste tijd geen leerlingen meer aan om zo migrantenkinderen als leerlingen te voorkomen. En als ze al worden aangenomen dan kunnen de ouders het niet betalen of worden ze gediscrimineerd. Veel ouders voelen zich daardoor gedwongen om hun kinderen naar de grootouders op het platteland te sturen.

Mijnarbeiders

Er zijn ook veel arbeiders die in de mijnen in China werken. In het kader van een vijfjarenplan, om zo de mijnbouwsector te hervormen en veiliger te maken, is Peking bezig geweest om duizenden mijnen te sluiten. Ieder jaar komen er 5000 mijnwerkers om het leven vanwege gasexplosies, instortingen en overstromingen in bouwvallige en slecht beveiligde kolenmijnen.

Vaak worden mijnen gesloten omdat ze niet aan de veiligheidsvoorschriften kunnen voldoen. Maar na een paar dagen gaan ze gewoon weer open, zodat de gemeente belasting kan blijven heffen op exploitatie, ambtenaren smeergeld blijven ontvangen en de mijnwerkers niet zonder werk komen te zitten. Veel gemeentebestuurders hebben ene belang in de plaatselijke mijnen gekocht. Ze krijgen hier hoge winsten uit en geven niet om de veiligheid in de mijn.

De mijnwerkers moeten diensten draaien van 8 uur. Als ze etenspauze hebben, e.d. dan doen ze dat allemaal onder de grond. Met iedere ploegdienst gaat er ten minste één eigenaar of bestuurslid mee naar benden. Deze persoon staat met zijn leven borg voor de veiligheid van de mijnwerkers, een veiligheidsmaatregel die door Peking is ingevoerd.

Er is ook veel armoede rond het Taimeer, één van de grootste waterbekkens van China die o.a. de stad Sjanghai voorziet van water. Het Taimeer is echter erg vervuild, ook al is er met 2 miljard euro geprobeerd om milieuproblemen in China op te lossen. De arme mensen hebben vaak niet de luxe om veilig eten en drinken te kopen. Ze zijn daarom aangewezen om het water uit bijvoorbeeld het Taimeer te drinken. Dit water is tegenwoordig, roze, rood, zwart of geel van kleur. Als ze het water koken, dan nog is het ondrinkbaar en kankerverwekkend. Dit komt door papierfabrieken en

chemische bedrijven die hun afval in de rivieren lozen. Dit heeft naast gevolgen voor het kwaliteit van drinkwater, ook gevolgen voor oogst. Denk hierbij aan de rijst. De arme mensen in deze gebieden eten daarom ook vaak rijst waar kankerverwekkende stoffen in zitten. Bij arme mensen wordt tegenwoordig vaker kanker geconstateerd en sterven ze ook op steeds jongere leeftijd.

Deelvraag 4

Komt er verandering in de verschillen tussen rijk en arm?

Voorlopig zal het grote verschil nog lang blijven bestaan. De laatste jaren hebben de arbeiders op het platteland hun inkomen in verhouding meer zien stijgen dan arbeiders in de stad, maar verdienen ze nog steeds drie keer minder dan mensen in de stad (Met nog geen 8000 yuan tegenover bijna 25.000 yuan). Er wordt geschat dat er ook ongeveer 130 miljoen inwoners op het platteland onder de armoedegrens leven. Er is ook het gegeven dat de 10% van de rijkste inwoners van China zo'n 23 keer meer verdiend dan de 10% van de armste inwoners.

De welvaart neemt misschien wel toe doordat China op economisch gebied een grote speler is en steeds groter wordt, maar deze welvaart is niet over de gehele bevolking eerlijk verdeelt. De gevolgen van de toename van welvaart in China zijn vaak ook alleen maar voelbaar voor de armste inwoners. Hierdoor neemt het verschil in dat opzicht steeds meer toe. Ook al bouwen inwoners in het binnenland mee aan wegen, tunnels en bruggen, met als gevolg dat het transport ontwikkelt. Door deze ontwikkelingen hoopt een betere verbinding met het oosten van China te maken en zo het binnenland beter te kunnen ontwikkelen.

De Chinese overheid heeft in het verleden al verschillende beloftes gemaakt om het verschil tussen arm en rijk te verminderen (bijv. door verhoging van het minimumloon, e.d.). Deze beloftes zullen ze naar alle waarschijnlijkheid blijven maken. Maar of de beloftes die op papier staan, ook werkelijk waar gemaakt worden...

Bibliografie

Gidsen, C. (2000). *Het leven van de Chinezen*. Antwerpen : Intertext .

Goddard, C. (2004). *China*. Harmelen: De Laude Scpritorum .

Terlou, R. (Regisseur). (2016). *Langs de oevers van de Yangtze* [Film].

Vriesekoop, B. (2011). *Duizend dagen in China*. Nijgh & Van Ditmar